

Tractatus De// Beneficiis// Amplissimus,// Et Doctissimus

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

§. 2. Quod renunciatio debet esse libera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98550](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98550)

ne excessione nimium dispendium patiat, tamen referuatur respectu cessionis iuris, talis qualis, ac litis, & causa, Mohed. decif. 14. de renunciat. alias 110. quam refert Mandos. de signatura, in de regressu. vers. regressus concessus fuerat.

140 Sed dices, si t non valet reservatio pensionis facta resignanti, qui non habebat ius in beneficio: ergo nec valebit provisio ipsius beneficii resignanti, etiam ex clausulis generalibus, Sine premissis, sine alio quouis modo, &c. cum resignatio sit conditionalis reservata valide pensione, & non aliis, qua conditione non impleta, non datur resignatio, etiam de facto, ut sit locus dictis clausulis, iuxta supradicta d. c. 1. a. n. 39.

141 Respondetur, t quod cum d. pensio aliis sit valide reservata, & quantum est ex parte Papae, & resignatarii, defectusque illius conditionis solum, proveniat ex defectu iuris ipsius resignantis, perinde est, ac si impleta fuisset.

142 Secundo notandum est, t quod potest quis beneficium renunciare non solum per se, sed etiam per procuratorem, ut per Corraf. d. c. 8. n. 7. Rosin. 22. & 24. & Flamin. Paris. lib. 9. de resignatione. ubi per 32. quaestiones late agit hanc materiam de procuratore ad resignandum, & ideo ad eum lectorem remitto, de qua etiam Azor 2. p. lib. 7. c. 22.

S. 2. Quod renunciatio debeat esse libera & pura.

SUMMARIA:

Vt renunciatio constet, debet esse libera & spontanea, non metu facta, aut per dolum, vel fraudem, licet donec rescindatur, merito iure teneat, n. 143. & de renunciatione sic facta, aut post spolium, & de provisione metu facta remissus, n. 144.

Resignatio etiam pura esse debet non solum a pecunia, sed etiam ab omni passionem, debet enim esse libera, & sine ullo pacto, modo, vel conditione, alias simoniaca est, & nulla, n. 145. Quamvis non est confidentialis resignatio beneficii facta cum pacto, quod resignatarius suffragetur resignanti, vel alteri in aliqua electione, committitur.

Resignatio facta cum pacto, quod resignatarius faciat omnem impensam in admissione & expeditione litterarum pensionis pro resignante, est simoniaca, etiam si postea reutiat in primo termino solutionis pensionis, contra Flam. Parisi, nisi fiat cum beneplacito Papae, n. 147. & seq.

Gratia & beneplacitum Papae, ut expensae fierent per resignatarium obienta ex falsa causa expressa in supplicatione, puta, quia fuit dictum, attenta paupertate, resignantis, precedente tractatu est confidentialis, nisi illa clausula fuisset posita in supplicatione a remissoribus, in seculis resignante, & resignatario, numero 149.

Sed obicitur, quod supradictum est 40. de expressione valoris maioris vero beneficii resignanti, n. 150.

Quae doctrina concordantur & explicantur, n. 151.

Renunciatio facta in fauorem certa persona, seu ut beneficium alicui conferatur, simoniaca est, & nulla, n. 52. Quidquid dicant alij relati, n. 153. quorum opinionibus omisus, communis tenetur, & probatur, nu. 154. Nec potest inferior a Papa conditionem reuocare, & resignationem simpliciter admittere, contra aliquos, numero 155. Vnde resignatio facta in manibus Le-

2. Tom.

gati simpliciter, cum mandatum ad cedendum esse in fauorem certa persona, licet enim prouiderit, fuit nulla, ex Rota contra Rebuffum & alios, numero 156.

Obtinens beneficium non potest illud renunciare seu cedere in manibus Episcopi, ad effectum, ut uniatu alicui loco, seu Ecclesiae, & non aliis, quamuis contrarium videatur supponere Rota in vna Segob. relata, n. 157.

An esto, quod non possit fieri coram Ordinario renunciatio in fauorem alterius, possit iam quis consentire, quod suum beneficium conferatur certa persona, seu uniatu certo loco in sui praedictum, sicut potest absolute consentire, quod prouideatur, a n. 158. resoluatur affirmatiue. An coram Ordinario fieri possit cessione iuris, litis, & causa in fauorem colligantis numero 160.

Renunciatio facta, & ab aliis non renunciatio etiam in manibus inferioris, ea intentione, & spe, ut alicui certa persona conferatur, sine pacto tamen, aut conditione valet, nec committitur vlla simonia, etiam mentalis, n. 161. & sic non est simonia, cum mandatum ad resignandum certa beneficia in manibus inferioris a Papa, pure, libere, & simpliciter, nec non petuntur, & obtinendum de eis prouideri certa persona, ex Rota apud Cassadonum, n. 163. & simile ait Rebuff. relatur n. 164.

Obicitur constitutio Pij V. de confidentia, ibi, etiam sola dimittentis intentione, & ibi licet ipsum confidentia crimen alterius tantum partis conscientia sit admittitur, n. 194.

Pro responsione dicitur, quod absque pacto, modo, seu conditione, confidentia beneficii non est simoniaca, prohibita, & punibilis per dictam constitutionem Pij V. & Pij IV. contra aliquos, absque pacto enim, modo, seu conditione, non inducitur simonia, nu. 165. 166. 167. & seq. adducuntur resolutiones Rota, & nu. 169. decifio Rota.

Vnde ex mutuo inducitur simonia, & confidentia, quando adest pactum tacitum, siue expressum, cessante vero pacto non. n. 170. quamvis aliqui tenuerint ex mutuo non committi confidentiam, etiam stante pacto: quae opinio certa videtur, quando mutuum fuit factum ante resignationem, vel in ipsa resignatione, nu. 171. Vnde etiam renunciantes beneficia reservata pensione, ea spe & intentione, ut illa statim redimantur, non committit confidentiam, nec simoniam, nisi pactum interuenerit, n. 172.

Et conuincitur opinio Ioannis Gutierrez dicentis in dictis constitutionibus, comprehendit confidentias illicitas, licet non simoniacas quoad vtrumque forum, & etiam licitas quoad forum exterius, n. 173.

Eo supposito, ad dicta verba constitutionis Pij V. etiam sola dimittentis intentione, ponitur prima responsio Flam. Paris. n. 147. Quae non satisfacit, nu. 175. Secunda responsio eiusdem cum Hiero. Gabr. quam sequitur Snaarez, ponitur a nu. 176. qui reprobat interpretationem Nauarri, num. 177. Sed ista responsio, & interpretatio Flam. reprobat a n. 181.

Author dicit, quod intentio renunciantis, ut beneficium alteri detur, & c. duplici modo potest se habere. Primo quod non intendat ad id ardeare, & obligare, sed ut libere & sponte fiat, & tunc nulla committitur simonia etiam mentalis. Secundo modo, quod intendat, ad id ardeare, non tamen declarat prauam suam intentionem, & tunc committitur simonia mentalis, n. 184. & 185. Sicut in simili dicitur de usura mentali, quae non est perpendenda ex intentione principali, vel minus principali,

Y

sed ex eo, quod mutans intendat aliquid sibi dari gratis, vel non gratis. n. 186. & d. secundo modo intelligit dicta verba constitutionis Pij Quinti, qui voluit prohibere, & punire, saltem in quatuor casibus crimen confidentia simoniaca mentalis, etiam unius tantum partis intentione, & conscientia commissum n. 187. & 188.

In istis casibus simonia mentalis confidentialis subiecta erit obligationi restitutionis, & censuris, & ponis ex dicta constitutione, licet alias simonia mentalis nullo modo obliget ad restitutionem, nec subiaceat censuris, ex c. si. de simonia. ex quo tantum colligitur, quod de facto non puniatur, non tamen, quod Ecclesia non possit illam punire. n. 189. Sicut etiam constitutio Gregorij XIII. de datis & promissis pro gratia, vel iustitia obtinenda, & eius poena locum habent etiam in simonia mentali. n. 190. & est in simili constitutio 33. Pauli IV. que declaratur. n. 191.

An in versiculo, quare nos, dicta constitutionis Pij V. ibi, Aut illius fructus legendum sit illi, vel aliis, aut alij, vel aliis, n. 192.

Resolvitur legendum esse illi vel aliis, contra aliquos.

Reliqua de confidentia apud quos videnda sunt.

Hallucinatur N anarrus confundens quatuor casus confidentie, qui ponuntur in d. constitutione Pij V. a vers. quare nos cum coniecturis, que etiam sunt quatuor, & ponuntur in vers. ad probandum. & illi quatuor casus vocantur presumptiones iuris, & de iure, & non sunt arbitrariæ, sed iure definitæ. numero 196.

Licet perceptio fructuum per resignantem post resignationem inducat presumptionem confidentie, purgatur tamen constituto de cauoa, ex qua fuerunt percepti, nam contra quatuor coniecturas positas à Pio V. admittitur probatio in contrarium. n. 197.

Ex donatione omnium fructuum, aut partis facta à resignatario resignanti intra presumptio confidentie, quoties fuit facta illico post resignationem, secus, si postea aliquo tempore interiecto, vel ex aliqua causa. n. 198. Et ex ista prima coniectura non inducitur, nec concluditur vera confidentia, sed colligitur presumptio, ex qua aliis concurrentibus vult Papa probationem resultare, & idem in 2.3. & 4. coniectura, contra aliquos. à n. 198.

Obiicitur etiam contra istam resolutionem alia constitutio Pij Quinti 58. vers. caueant, ex quo apparet, non posse coram Ordinarius renuntiare beneficiis, designando quouis modo successorem, aut ea intentione, ut alteri conferantur etiam habere. n. 202. nec potest procedere d. decisio Cassadori. n. 203.

Et conuincitur interpretatio Flamini Parisi, quod intelligatur de intentione tacite, vel expresse in conventionem deducta. n. 104.

Et interpretatio Ioannis Gutierrez, quod procedat in foro exteriori, secus in interiori. n. 205.

Existimat author ex ista constitutione noue prohiberi, resignationem coram Ordinarius factam cum mutua intentione, ut certa persona beneficium conferatur, etiam sponte, aut designando etiam mutu, vel signo futuros successores, alias resignatio erit nulla propter decretum irritans. n. 206. & tamen beneficium tanquam vacans manebit reservatum Sedi Apostolica, aut superioribus Ordinarius. n. 207. ac admittentes talem resignationem, incurrunt suspensionis poenam. nu. 208. si vere resignatio fieret cum intentione, & spe resignantis tantum, ut beneficium conferatur alteri, pro quo postea rogare intendit, non tamen villo modo illum designando, non videtur esse contra dictam constitutionem,

qua tamen videtur prohibere mutuan intentionem. n. 209.

An non obstante d. constitutione 58. d. vers. caueant, possit resignari beneficium coram Ordinarius cum intentione mutua, ut libere vniatur alicui certo loco, seu beneficio, vel designando locum, cui vniui desideratur, absque villo tamen pacto, modo, vel conditione, à n. 210. resolvitur negative.

An per renuntiationem simoniacam, quamvis sit nulla, abdicetur ius à resignante, & valeat in eius praeiudicium, à n. 213. resolvitur negative contra aliquos, quamvis sic renuncians non poterit repetere beneficium à resignatario, seu alio possessore illius, allegando propriam turpitudinem. n. 218.

Tertio notandum est, quod ut renuntiatio consistat, & firma sit, oportet eam liberam esse, & spontaneam, non metu factam, aut per dolum, vel fraudem extortam, licet donec rescindatur, merito iure teneat. c. super hoc, penult. de renunc. c. Abbas. c. ad aures. & c. ad audientiam, de iis que vi, ut per Coral. d. c. 8. n. 10. & n. Et de renun. metu facta, vide Rebuff. in praxi, tit. de resign. metu extor. & n. de vi in resignationib. adhibita. Rosin. c. 19. de benef. & Naua. in c. accepta. de restitu. spol. opposit. 4.5. & 6. solut. & Fla. Paris. lib. 13. q. 1. & 2. Azor 2. par. lib. 7. q. 1. & 2. & de prouisione metu facta, Seluam de benef. 3. par. q. 32. & de renuntiatione per dolum, vel fraudem facta, vide Rebuff. in c. de causis resignationem irritant. & primo de dolo, & Flam. Paris. d. lib. 13. q. 3. & 4. & 5. agit de renuntiatione post spoliū, & Azor dicti. capitulo 26. i. quest. 3.

Deinde resignationem t puram esse oportet, non solum à pecunia, d. c. super hoc, de renuntiat. sed etiam ab omni pactione, debet enim esse libera, & sine villo pacto, modo, vel conditione, aliis simoniaca est, & nulla, c. cum prudens, fin. de pactis. c. ex parte. 1. de offic. deleg. & c. tua nos, de simon. Feli. in c. ad audientiam. 2. de rescrip. n. 3. Staphil. de literis gratia. tit. resignationis modus. n. 5. Rebuff. in praxi, tit. de pura resignat. Corral. d. c. 8. n. 12. Ioan. Nicol. Gimon. tit. 5. n. 5. 6. Flam. Paris. lib. 14. q. 3. n. 1. Armilla verb. renuntiatio. n. 2. & Cechus de benef. & pensio. c. 13. n. 7. vers. 2. loco. Tufchus concl. 253. l. vera 5.

Vnde recte docet Flam. Paris. de confid. q. 48. in si. 146 quod quamvis non est confidentialis resignatio beneficij facta cum pacto, quod resignatarius suffragetur resignanti, vel alteri in aliqua electione, in qua ipse habet vocem, vel multum potest, quia hic casus non comprehenditur in constitutionib. Pij IV. & V. d. confiden. verum ex hoc committitur simonia, Nauar. c. 25. n. 100. vers. nam cum quis.

Vnde etiam resignatio facta cum pacto, quod resignatarius faciat omnem impensam in admissione, & expeditione literarum pensionis pro resignante, est simoniaca. Nauar. conf. 25. & 30. de simonia. & Flam. Paris. d. libro 14. de resignatione. quest. 7. numero 9. & 10. Qui tamen ait, id procedere, quando postea illam non retinuit, nam stylus satis vulgaris est, quod resignatarius expendat in expeditione pro resignante, retinet autem id quod impendit in primo termino solutionis pensionis, & quod ita practicatur, absque scrupulo, sequitur Azor 2. p. libro 7. c. 27. q. 7.

Quod tamen t ego non existimo verum quando præcedente pacto resignatarius facit impensam pro resignante, etiam si postea illam sic retenturus in primo termino solutionis pensionis, nam etiam tunc

tunc committitur simonia ex dictis. Nec practica est in contrarium, quidquid dicat Flam. sed vt id liceat fiat, solet requiri, & peti beneplacitum Papæ ad Rebuff. *tit. de noua provisione. n. 35. & Cotam decis. 338. in miscell. manuscriptis.* Et quod pacta, quod vnus permutans soluat omnes expensas, vel expediat suis sumptibus bullas ad vtrumque permutantium pertinentes, & similia, simoniaca sunt, nisi Pontifici declarantur, & ipse consentiat, docet Suarez de relig. tract. 3. lib. 4. c. 34. n. 19.

149 Et gratia & beneplacitum Papæ, vt expensæ, verbi gratia faciendæ in expeditione fierent per resignatarium obtenta ex falsa causa expressa in supplicatione, puta quia fuit dictum, *Attenta paupertate resignantis*, præcedente tractatu est confidentialis, nam cum dicta gratia sit surreptitia, & nulla, negotium remanet in statu, quo erat ante dictam concessionem, quo considerato constat de pacto illicito prohibito, & confidentiali, quod fuit consummatum, nam fuerunt factæ expensæ, ex quo sequitur esse commissam confidentiam, sicuti esset commissæ non obtenta dicta concessione faciendi dictas expensas secuto effectui, iuxta d. confid. Mohe. dec. 167. seu 1. de sim. ita Flam. de confid. q. 46. qui in fine limitat non procedere, quoties illa clausula, *attenta paupertate*, fuisset posita in supplicatione à reusorib. incisiis resignante, & resignatario, nam hoc casu excusarentur à confidentia, ex verisimili ignorantia clausulæ appositæ, vt in terminis fuit resolutum in causa Aretina confidentiæ 23. Ianuar. 1565 coram D. Lita, posita per Farin. conf. 75. à numero 65. & dec. 101. licet ante contrarium iudicasset iudex confidentiarum.

150 Sed obstat, quod tunc eodem Flamin. Paris. quest. 41. supra diximus n. 40. quod expressio valoris maioris vero beneficii resignati facta à resignante, & resignatario, vt papa referuet maiorem pensionem resignanti, non inducit simoniam, vel confidentiam, &c. & tamen illa referuatio est etiam surreptitia & nulla.

151 Concordari possunt istæ doctrinæ, quod id quod d. n. 40. dictum est, procedat cum resignans, & resignatarius simpliciter tractant, quod maior valor exprimitur, vt referuetur pensio inter eos conuenta, non tamen tractant, quod pensio sit soluenda à resignatario, non obstante, quod referuatio sit surreptitia, & nulla, & sic non est conuentio de soluenda pensione nulla, & inualide referuata, id vero quod supradictum est, n. 149. procedat cum resignans, & resignatarius tractant, quod d. expensæ fiant per resignatarium, & ad colorandum istum tractatum, & pactum, petunt beneplacitum Papæ, cum clausula *attenta paupertate* resignantis, quia forte aliàs non concedet, cum tamen ea causa sit falsa, & sic in effectu expensæ fiunt per resignatarium ex pacto, quia non tractant simpliciter de petendo à papa, quod solutio expensarum fiat per resignatarium *attenta paupertate* resignantis, sed de expensis faciendis per resignatarium, obtento beneplacito Papæ, cum dicta causa falsa.

152 Vnde etiam renuntiatio facta in fauorem certe personæ, seu vt beneficium alicui conferatur, simoniaca est, & nulla glossa in d. cap. ex parte 1. de offic. deleg. & Abb. ibi, & in c. dilecto de preben. & in cap. cum vniuersorum numero 5. de rerum permutation. Felin. in cap. ad audiendam. 2. de rescript. num. 3. Ripa in c. cum M. de constitut. num. 174. Mill. in rep. verb. renuntiatio beneficij simoniace facta, addito decisionis Capelle

2. Tom:

Tolof. 439. num. 4. Rebuff. in praxi, tit. de resignatione pura, & tit. de resignatione conditional. num. 1. & de pacificis possess. num. 178. aliàs 154. & c. f. 94. Sarnen. in reg. de triennali. q. 16. vers. postremo. Aymon. consil. 122. Corrad. d. cap. 8. n. 12. Petr. de Baifio in directorio elect. 3. par. c. 1. num. 4. Perretus conf. 95. n. 13. & 14. Nauar. in cap. si quando. de rescrip. except. 4. num. 1. & in man. c. 23. num. 107. vers. ad 10. Mandos. reg. 19. de infirmis. q. 16. num. 11. & reg. 34. de annali. q. 46. num. 2. Redoa. de simonia. par. 2. cap. 22. Rosini. de benef. c. 14. à numero 4. & Petr. Gregori. c. 28. numero 8. Flam. Paris. de resignatione. libro 1. q. 3. numero 3. & libro 5. quest. 6. num. 1. & 189. & libro 8. quest. 7. num. 11. & 12. & libro 9. q. 9. & libro 14. q. 3. num. 12. qui plures refert, & dicit communem, & in praxi obseruatam, Vgol. de simonia. tab. 1. c. 28. §. 2. num. 1. & 5. Ioann. Gutierrez conf. 42. num. 7. & 8. & D. Spino in cai. admonet de renuntiatione numero 11. & D. Frechilla in Rubrica eod. titulo numero 29. & Castad. dec. 3. numero 1. de renuntiat. & dec. 2. de simonia. puteus dec. 455. nu. 3. libro 2. que loquitur in nuntio. Caputaquen. dec. 192. par. 2. & dec. 93. par. 3. & Rota dec. 146. lib. 2. & 921. lib. 3. p. 3. diuers. & dec. 265. num. 2. par. 2. & ex Theologis D. Antonin. sum. 2. par. tit. 1. c. 5. §. 11. Syluest. verb. renuntiatio. q. 6. Cosmas Philarcus de off. Sacer. 2. par. lib. 6. c. 3. Ludouicus Lopez instruct. conscient. 1. tom. c. 303. Manu. Rodriguez in sum. 2. to. c. 60. num. 1. & Cechus de benef. & pensio. c. 13. num. 2. vers. quæ quidem resignatio. & num. 7. vers. dicitur autem. & posthæc Gonzalez gl. 14. num. 21. & 57. Azor 2. par. libro 7. c. 21. q. 1. & 2. & c. 27. q. 1. & 4. & attento stylo Curia, Lessius lib. 2. c. 35. numer. 87. & stante constitutione Pij V. Suarez dict. libro 4. cap. 35. & vicenda sunt dicta supra 8. par. capitulo 1. ex numero 2.

Quamuis Soto de instit. & iure. lib. 9. quest. 7. art. 158 2. doceat licite posse fieri coram ordinario renuntiationem in fauorem designatæ personæ, & non aliàs, quoniam, inquit, nullo iure prohibetur in prælati arbitrio ponere, si voluerit conferre Petro, quod si noluerit aliter ille, qui iure possidet, non renunciat: sequuntur Arago. 2. 2. q. 100. art. 4. vers. est aliud dubium. de permutationib. 2. conclu. Valentia 3. tom. disputation. 6. quest. 16. num. 3. vers. 2. circumstantia. & Vega in sum. 2. par. c. 101. casu 54. Quod etiam tenet Duaren. de benef. libro 8. c. 2. §. quomodo beneficium euirandum sit, & in parte sequitur conar. lib. 1. variar. capitulo 5. numero 5. dicens in ea renuntiatione nullum adesse vitium, saltem simoniæ, cum ea conditionalis resignatio in hunc sensum, tantum iure prohibeatur, vt ex ea prelati minime teneatur præfere beneficium cõferre ei, cuius fauore adiecta fuerit conditio. Quod ipsum videtur tenere Staphileus, de literis gratiæ. titulo de variis modis vacationis §. resignations modus, numero 8. 9. 10. 11. & 12. & sequuntur Cerola in praxi Episcopali 1. p. verb. renuntiatio. §. 2. & §. 3. vers. 10. Quintanaduennas libro 2. Ecclesiasticon. ex numero 19. ad 28. addens, quod quamuis huiusmodi renuntiatione, apud ordinarium cõstitutione Pij V. postea prohibita sit, & collatio irritetur, non tamen est simoniaca. Et Duarenus ubi supra in fin. inquit, Hoc tamen iure vtimur, vt Pontifices, seu antistites conditionem resignationi adiectam velut turpem, ac bonis moribus contrariam rejiciant, & beneficium quasi pure, ac simpliciter euiratum arbitrio suo alij concedant, non sine magna euirantium capione, præterquam si ex causa permutationis euiratio facta fuerit. Probus vero ad Monach. in capitulo secundo de offic. legati in 6. numero 5. vult quod resignatio in fauorem alicuius intelligatur, si ille

Y 2

fit benemeritus, & idoneus, alias potest alteri conferri, nec inducitur simonia, & in c. nullus. de temporib. ordinat. n. 20. videtur velle talem renunciationem valere, nisi appareat Episcopum, in cuius manibus fiebat renuntiatio consensisse protestationi, quod tali conferatur.

154 Sed omnis omnibus istis opinionibus, communis tenenda est, quæ recte probatur ex d. c. cum pridem. & c. si de pactis. & c. ex parte. i. de offic. deleg. & d. c. tua nos. de simon. cum aliis. & est approbata per Pium IV. in sua constitutione 144. de beneficiorum fraudulētis permutationib. & per constitutionem Pij V. §. 8. vers. caneant. vbi absolute prohibetur resignatio in fauorem coram ordinario, etiam in casibus, in quibus in dicta constitutione permittitur fieri resignatio in manibus ordinarii, qui de resignatione simplici, & pura loquuntur, quicquid dicat Ioan. Gutierrez dist. conf. 42. n. 9.

155 Nec poterit inferior à Papa conditionem reiicere, & resignationem simpliciter admittere, vt recte tradunt Rebuff. d. tit. de resignat. conditional. n. 7. Rosiniacus d. c. 14. a. n. 18. & Ioan. Gutierrez d. conf. 42. nu. 8. quamvis contrarium teneant Boerius in tract. de dignitate legati. q. 2. numero 15. Staphileus dist. §. resignationis modus. num. 9. & 10. & videtur Probus in d. c. nullus. n. 20. & inclinatur Fuschus de visitatione lib. 2. c. 18. n. 20.

156 Vnde in vna Sarinaten. beneficij coram D. Nouato T. de anno 1549. Rota resoluit resignationem factam in manibus legati simpliciter, cum mandatum ad cedendum esset in fauorem certæ personæ, licet eidem prouiderit fuisse nullam, vt per Mandos. dist. reg. 19. quæst. 16. nu. 11. quamvis contrarium teneat Rebuff. d. tit. de resignat. conditional. num. 23. & 28. cum Paulo Paris. conf. 15. vol. 4. idem Rebuff. conf. 85. & 87. & Perretus conf. 208. quod conf. Parisij sequitur post hæc González glo. 12. nu. 91. & Azor 2. p. lib. 7. cap. 23. quæst. 6.

157 Ex dictis inferitur T. obtinentem beneficium, non posse illud renunciare, seu cedere in manibus Episcopi ad effectum, vt uniatur alicui loco, seu Ecclesiæ, & non aliàs, vt videtur tenere Rota in Elnen. præceptorie vltim. Ianuar. 1582. apud Farinac. decisio. vigesima tertia, quamvis contrarium videatur supponere Rotam in vna Segouien. præstimonij 24. Octobris 1580. coram Domino Cantuicio, quæ habetur secunda parte diuersorum decis. 133. in qua fuit resolutum vnionem factam per Episcopum Segobien. fabricæ Ecclesiæ cathedralis, propter eius paupertatem, de quodam præstimonio resignato in eius manibus per illius possessorem, ad effectum, vt vniretur, dictæ fabricæ fuisse validam: in qua causa quamvis multa opponerentur cōtra dictam vnionem, non tamen fuit facta vlla difficultas in hoc, quod fuisset facta ab ordinario per viam cessionis factæ ad effectum, vt vniretur, & simonia etiam vitiat vnionem. Rebuff. in praxi, tit. de vnionis renouatione. nu. 8.

157 Sed offert se dubium, T. an esto, quod non possit fieri coram ordinario renunciatio in fauorem alterius, possit tamen quis consentire, quod suum beneficium conferatur certæ personæ, seu uniatur certo loco in sui præiudicium, sicut potest absolute consentire, quod prouideatur, c. beneficium. de regular. in 6. cap. commissio. de elect. eosd. lib. & ibi Francus n. 2. & in d. c. beneficium. n. 5.

158 Et videtur quod non, nam consentiendo, beneficio renunciat, vt dicit glossa verb. assensu. in disto

capite beneficium, & sic sicut non potest renuntiare in fauorem certæ personæ, seu loci, ita nec consentire.

Nihilominus T. tamen videtur posse, quia consentiens, vt suum beneficium prouideatur, non renunciat vere, & proprie, sed tantum fide, & improprie, & ita est intelligenda, dicta glossa, & colligitur ex Franco, supra. & Mohed. decisio. decima de priuilegiis. & Flamin. Paris. libro 1. de resignatione quæstio. 1. numero 23. qui loquuntur per verbum, videtur, quod denotat improprietatem, & fictionem. Quod patet, quia ante quam prouideatur consentiens, manet beneficiarius, & potest reuocare consensum, & sic consentiens, quod huiusmodi beneficium conferatur certæ personæ, seu uniatur certo loco, non renuntiat in fauorem, & c. nec ibi interuenit pactum, conditio, seu modus, sed nudus consensus, qui non inducit simoniam. Et idem videtur in renunciatione in fauorem sub conditione propria, & suspensiva, nempe si beneficium conferatur tali, nam in effectu est quidam consensus, quod conferatur illi, nec etiam hic interuenit pactum, seu modus, licet Suárez d. c. 35. a. n. 5. contradicat.

Rursum se offert T. dubium, an saltem eorum ordinario fieri possit cessio iuris litis, & causæ in fauorem colligantis, in quo quidem Rota in vna Gien. Archidiaconatus, 1. Iulij 1580. coram Illustrissimo Lancelloto, posita per Farinac. dec. 20. tenuit talem cessionem factam in manibus prouisoris validam esse. Sed quamvis id sit verum in cessione litis, & causæ, quæ etiam sine autoritate superioris fieri potest, & etiam in cessione iuris simpliciter facta, quæ in manibus ordinarij, sine difficultate fieri potest, Rota dec. 3. de renunciatione. alias 306. in nouis. lat. in l. postquam liti. n. 1. & ibi alij. C. de pactis. de quo tam vide infra n. 249. at in cessione iuris facta in fauorem alterius ad effectum, vt ordinarius, seu alius à Papa illi conferat ius cessum, non videtur securum, nec certum, cum fiat cessio iuris spiritualis cum modo, seu conditione, iuxta dicta. Vnde ea resolutio videtur intelligenda de cessione iuris facta in fauorem colligantis, non vt illi ordinarius conferat ius cessum, sed vt careat omnino aduersario, & tollatur penitus cedenti recursus ad beneficium, & causam, & ita in d. decisione solum dicitur, quod prouisor dictam cessionem admisit, & non quod contulerit ius cessum, vt dicit de cessione facta in manibus Papæ, de qua n. 3. inquit, quod fuit prouisor is, in cuius fauorem facta est, & ad istum tantum effectum videntur fieri huiusmodi cessiones extra Curiam.

Renunciatio vero T. facta, etiam ab aliis non renunciat, etiam in manibus inferioris ea intentione, & spe, vt alicui certæ personæ conferatur, sine pacto tamen, aut conditione valet, nec committitur vlla simonia, etiam mentalis cum nulla emptio, vel venditio, nec contractus, non gratuitus sit, nec spes facit simoniam. Ita tenent glossa. & Dd. in d. cap. ex parte 1. de offic. deleg. glo. etiam communiter recepta in c. ordinationes. l. q. 1. verb. preuo. Fel. supra in d. c. ad audientiam. 2. de rescript. n. 3. Auferrius d. decis. 419. num. 4. Rebuff. tit. de pura resignatione. Corral. d. c. 8. num. 12. Rosiniacus d. c. 14. num. 6. Nauarrus in cap. si quando, de rescript. exceptione 2. numer. 2. & in man. cap. 23. num. 107. vers. ad 10. & num. 109. et consil. 18. 19. 20. 35. & 38. n. 3. de simon. Petr. Gregor. cap. 28. n. 7. Flamin. Paris. d. lib. 1. q. 6. & Vgolin. d. tab. 1. de simon. c. 22. §. 1. a. n. 4. & c. 28. §. 2. numero 5. Ioann. Gutierrez can. libro 2. q. 23. num. 75. D. Frechilla in d. rub. de renuntia.

nuncia. nu. 38 & D. Ant. d. 2. p. tit. 1. cap. 5. §. 11. Syluest. verb. renuntiatio. qu. 6. Armilla eod. verb. num. 3. Cofin. philiar. d. cap. 3. Man. Rodrig. d. 2. 10. cap. 56. numero 8. & c. 60. numero 3. ad fin. & Vega dict. 2. p. cap. 101. casu 56. & 62. cir. si. Azor libro 7. cap. 21. qu. 3. & c. 27. q. 6. Suarez d. libro 4. c. 35. numero 16. & 18. & capitulo 44. ad fin.

162 Et sic Rota^r resoluit, non esse simoniacum mandatum ad resignandum certa beneficia in manibus inferioris à Papa pure, libere, & simpliciter, nec non petendum, & obtinendum de beneficiis resignatis prouideri certæ personæ, vt per Cassad. d. dec. 2. de simon. & clarum est ex illo mandato colligi intentionem resignantis, vt conferrentur nominato per eum, sed quia non fuit id positum sub pacto, modo, vel conditione cessabat simonia, vt Nau. Flam. Par. & Philiar. ubi supra, & Vgolin. d. c. 28. §. 2. n. 5. & Azor d. c. 27. q. 6. inquit, facit d. capit. tua nos. vers. si vero de simonia.

163 Et similiter dicit Rebuff. d. tit. de resignat. condit. in 12. quod in mandato ad resignandum coram legato potest adici clausula, quod roget constituens legato, vt tali N. conferat, & tunc legatus si velit, conferet illi, quia non arctatur dict. capitulo tua nos. de simonia.

Sed huic resolutioni videtur ob stare Constitutio Pij 164 V. de confidentiis 87. in ordine, ibi: Etiam si dimittentis intentione, & ibi, Licet ipsi confidentia crimen alterius tantum partis conscientia sit admissum. Ex quibus videtur, dictam renunciationem factam cum intentione, vt beneficium certæ personæ conferatur, esse simoniacam, & confidentialem.

165 pro responsione dico, quod absque pacto, modo, seu conditione confidentia beneficalis non est simoniac prohibita & punibilis per dictam constitutionem Pij V. & Pij IV. 169. vt contra Mascardum de probation. conclus. 13. 12. alias 1307. & Cordubam in sum. quest. 32. ad fin. quem videtur sequi Manue. Rodriguez d. 2. 10. c. 60. numero 7 & Vega in sum. 1. par. capitulo 36. casu 39. ad fin. & contra Petrum Ledelsmam in sum. 2. par. tract. 12. concl. 40. vltim. difficil. dicentem esse valde verisimile, quod in dicta constitutione prohibetur, & tollitur quilibet modus confidentiæ, non solum ex iustitia, sed etiam ex gratitudine, licet confidentia sit solius partis dimittentis beneficium, propter periculum magnum, quod erat committendi simoniam, & c. tenet Nauar. d. cap. 23. numero 107. & 109. & in multis consiliis de simonia. Hier. Gabr. conf. 172. numero 4. libro 2. Bocacius in com. const. Piceini, numero 60 & 68. Menoch. de præsump. libro 5. præsump. 9. Vgoli. dict. c. 22. §. 1. numero 1. & 3. Zauallus q. 280. a numero 20. Ludou. Lopez instruat. conscient. 1. 10. cap. 240. & 207. Ioh. Bap. Corrad. in resp. casuum conscient. q. 42. in addition. quamuis quest. 218. contra teneat, & Man. Rodriguez d. 2. 10. capitulo 56. numero 8. & capitulo 60. numero 5. & Vega dict. 2. par. capitulo 101. casu 56. & Magister Fr. Ioan. Vincentius cathedralicus S. Theologiæ Salmanticæ, & postea procurator generalis, seu Vicarius Ordinis Prædicatorum Romæ, in materia, quam legit Salmanticæ de simonia, & Enriquez in eadem materia, qui dicit, ita etiam tenere viros doctos Romæ, & Salmanticæ consultos. Et inde infert, quod si beneficiatus aliquis esset valde amicus collegio pauperi religionis, & in gratiam illius resignat beneficium confidens ex gratitudine, se recepturum magna, & tamen exprimit, se non intendere pactum, aut obligationem induci, præsumi quidem potest, sed non est simonia, quam-

2. Tom.

uis habito beneficio superior ex gratitudine obligetur, etiam instrumento soluere aliquid quotannis. Infert secundo, quod si quis resignauit in me beneficium, certo confidens absque pacto, me resignaturum in illum alterum, non est simoniac confidentia, nec peccatum, idque licere quia in lo difficile est permutare vnum beneficium cum altero alterius diocesani, & in sum. libro 13. c. 56. §. 1. in tex. & gl. lueria C. ait, non prohiberi confidentiam, nisi in qua interuenit pactum simoniacum Lessius libro 2. c. 35. nu. 95. & 96. Azor d. lib. 7. c. 27. q. 6. ad fin. Suarez d. libro 4. c. 43. n. 9. & 12.

Et istam sententiam sequitur Flam. Parif. dicens, 166 ita t in praxi receptum, de confidentia, quest. 26. & 27. a numero 76. & quest. 31. 49. 51. & 53. absque pacto enim, modo, seu conditione, non inducitur simonia, capitulo Arthaldus. 8. quest. 3. & gloss. verb. postmodum, in cap. quam pio. 1. q. 2. gloss. & communiter Dd. in d. c. tua nos. de simon. & in cap. veniens. 1. ubi Feli. & Decius num. 9. de testibus. idem Decius conf. 118. num. 4. Parif. 30. n. 21. lib. 4. Natta conf. 299 num. 11. Sarne. de riternal. quest. 12. vers. 2. principaliter. Puteus decis. 171. a numero 9. libro 2. Mohed. 167. alias 1. de simon. Farin. confil. 75. numero 3. & 24. & hoc sæpe in Rota fuit resolutum, vt in vna Firmana Capellanæ, 7. Maij 1582. coram sanctissimo Clemente VIII. posita per Farin. dict. confil. 75. a numero 40. & in Britorien. commendæ 12. Decemb. 1588. coram D. Gipfio posita per Farin. decisione 63. & in vna Tollen. parochialis 28. Maij 1593. coram D. Seraphino, posita per Farin. d. confil. 75. a numero 45. & in Aquen. simoniæ 1594. coram D. Blancheto posita per Farin. ibi, a num. 61. & in Romana seu Hispalen. simoniæ 7. Februar. 1596. coram eodem D. Blancheto, posita per Farin. ibidem a num. 76. & in Taruina præsentæ simoniæ 13. Maij 1596. coram D. Corduba, posita per Farin. decision. 111. & in Tullen. præsentæ simoniæ, vltimo Ian. & 21. April. 1597. coram D. Orano, positis per Farin. d. confil. 75. numero 105. & 106. Et idem Flamin. eodem tract. quest. 10. cum Nauarr. d. capitulo 23. numero 109. docet, prædictas constitutiones Pij IV. & Pij V. solum emanasse contra confidentiam beneficaliam, & simoniacam, nec inducere aliquam nouam prohibitionem confidentiæ beneficalis. Quod docet Suarez d. cap. 43. numero 5. & 9. & addit recte d. numero 5 per eas non omnes simoniacas confidentias esse prohibitas, sed illas, quæ circa talem materiam, & sub tali quasi precio, seu in eo genere confidentiæ, & quasi pretij fierent. Et ita in terminis fuit tentum per Rot. 167 in vna Cosentina confidentiæ 4. Feb. 1591. coram D. Orano, posita per Farin. dec. 102. & in Buxien. confidentiæ, 5. Iunij 1591. coram D. Penna supra adducta 1. par. cap. 5. num. 52. & in causa Imolen. confidentiæ 24. Febr. 1592. coram D. Pamphilio, posita per Farin. d. confil. 75. a num. 108. & in Lunen. Sarçanen. confidentiæ 9. Iun. 1600. coram D. Pamphilio, posita per Farin. decis. 135. in quibus fuit dictum, solam fructuum perceptionem non inducere confidentiam, sed animum, & conventionem hoc faciendi ab initio. Et in vna Carthaginen. confidentiæ 21. Iunij 1591. coram D. Gipfio, t in qua fuit dictum, Confidentiam licet cum sit simonia, & sic occulte fiat, & per consequens difficilis probationis, possit probari per coniecturas & præsumptiones. Iulius Clarus lib. 5. recept. sent. §. simonia. n. 12. tamen debere esse euidentes, & claras, ac ita confidentiam, & simoniam includere, vt nihil aliud importare valeant, Felsin. in capit. super his. num. 17. de accusat. Natta conf. 299. nu. 13. Iulius clarus ibi.

Y 3

capitulum. dec. 202. par. 1. (de quo Flam. Paris. qu. 64. & de resignatione lib. 14. q. 8. & dec. citatæ.) & confidentiam non probari ex sola perceptione fructuum facta post resignationem per resignantem de mandato resignatarii, nisi ante resignationem præcesserit conventio, vel ex aliis coadiunetur, secus vero si post resignationem libere & sponte aliquid detur resignanti. Natta d. conf. 299. nu. 10. Mohed. decif. 167. cum aliis adductis in d. Cofentina confidentia, non obstante d. constitutione Pij V. &c.

Idem fuit tentum in vna Calagurritana confidentia 14 Decemb. 1592. coram D. Penna, vt in sequenti decisione, Franciscus Ximenez quondam canonicus Calagurritan. die 1. Nouembr. anno 1561. Did. Vaz. in Romana Curia residentem procuratorem constituit ad consentiendum coadiutoria sui canonici cum futura successione ad fauorem Iustini Sanctory, filij Io. Sancti. etiam canonici Callagurritani, & die 3. eiusdem mensis idem Ioannes eundem Didacum procuratorem fecit ad consentiendum coadiutoria sui canonici cum futura successione ad fauorem Didaci Ximenez filij Fran. Ximenez, quarum coadiutoriarum supplicationes, 3. Idus Decem. eiusdem anni, se. recor. Pius Papa IV. signauit, & procurator literas Apostolicas expediuit, quarum vigore Didacus die 17. Iulij, quo tempore Ioannes obierat, & Iustinus die 23. eiusdem mensis & anni 1563. possessionem dictorum canonicarum apprehenderunt in eadem pacifice per 25 annos, & amplius usque ad annum 1589. permanserunt, quo anno, cum quidam Andreas Martinez coram iudice confidentiarum in Romana Curia Iustinum, & Didacum accusasset, & sententiam fauorabilem à prædicto iudice reportasset, & cum voto Rota deinde procedere iussus esset: dubitanti, an constaret de tali confidentia, quæ præiudicaret Iustino & Didaco. Et domini re mature discussa pronuntiauerunt non constare de tali confidentia, siue simoniaca pactione, quæ prædictis Iustino & Didaco præiudicaret, rationes viuas, & spirantes, quibus hac sententia roboraretur, has esse censuerunt. Primum, quia nusquam apparebat Franciscum primum resignantem dedisse mandatum sub confidentia, vel precedente pactione, vt Ioannes postea simile mandatum daret ad resignandum suum canonicatum filio d. Fran. unde cum fieri potuerit, vt Franciscus primo loco sponte, & nulla precedente pactione confidentiaria mandatum ad resignandum dederit, & postea Ioannes idem quoque sponte præstitit, in dubio eam interpretationem accipere oportuit, quæ delictum excluderet. I. merito. ff. pro socio. cap. estote. de reg. iuris S. T. hom. 2. 2. q. 6. ar. 4. Bart. l. non solum. §. sed vt probari. n. 2. vers. dico quod in delictis. ff. de noui op. nunciat. Primum enim actus resignationis secunda pactione, non erat illicitus, neque secundum gratuito, & sponte factus fuerat simoniacus, Felin. in pr. & ibi communiter canonista, in c. tua nos. de simonia. Et cum à gratitudinis fonte manare potuerit, & qui accipit beneficium, lege naturali obligatus sit ad antidota, & ad habendam, agendam, & opportuno tempore gratiam referendam. I. si non sortem. §. libertus. vbi gl. verb. naturaliter. ff. de condi. et. indeb. l. sed etsi. §. consuluit. ff. de petit. hæred. c. cum in officiis de testam. S. Th. 2. 2. q. 106. ar. 3. Nauar. de datis & promissis. not. 11. pactione, modo, & condicione deficiente, non poterat ob prædictos resignationis actus simonia indicari. Altera ratio fuit, quia cum in proposita facti specie ageretur de præfata confidentia commissa inter Franciscum, & Ioannem, & sic inter tertios iam defunctos, non autem de perpetrata inter Iustinum & Didacum longo tempore bona fidei possessores, licet inter primos resignantes simonia confidentiaria probaretur, adhuc istis non præiudicaret, cum beneficio regula de trienniali tunc redderetur. Sarnen. d. reg. de triennial. q. 12. & fuit decisum in vna Hispan. beneficij de Ecua, die 16. Nouemb. 1579. coram S. D. N. Clemente VIII. tunc Rote auditore, par. 2. diuers. 3. 9. Nec prædictis refragabantur mandata infra modicum trium dierum intervalum ad resignandum data, quasi ex eorum vicinitate correspondere præsumenda foret. Anch. conf. 434. num. 3. Aym. conf. 153. nu. 8. & 9. quoniam cum non essent eodem die rogati, non poterunt omnino correspondere. Verall. decif. 197. 2. par. incip. mandata. num. 1. Peregrinus dec. 289. incip. in causa. libro 3. quando enim inter duos actus contrahentes digressi fuerunt ad alios extraneos actus, tunc illi duo actus non censentur correspondere. Verall. d. decif. 197. nu. 3. decisio in illa Oscan. prioratus, coram Reuerendissimo Orilen. die 20. Iunij 1582. 2. par. diuersorum. 134. non oppugnabat præcedentem resolutionem, quia præterquam quod loquebatur ad alium effectum in fine, etiam add. b. itur, quod prædicta fortassis non sufficerent ad inducendam significationem. Similiter non intrabant decisiones nuper editæ in illa Gerunden. præceptoria, coram R. R. P. P. domini Gispio, & Decano, neque enim ibi decisum extitit actus fuisse correspondens, propter mandata facta infra paucos dies, sed ideo ita pronuntiatum fuit, quoniam locus erat constitutionibus Pij IV. & Pij V. quibus expresse, tanquam simoniaca, & confidentiaria annullabantur resignationes, & retrocessiones, cum reservatione regressus, circumscriptis enim præfatis constitutionibus nunquam Rota voluit declarare præfatas resignationes confidentiarias, aut simonicas, licet modicum tempus inter data mandata ad resignandum intercessisset. Ad decisionem in causa Reatina personis coram R. P. D. Pamphilio respondebatur multa in ea affuisse iudicia, & presumptiones confidentiam probantia, quæ in casu proposito desiderabantur. Quid à Francisco & Ioanne resignantibus idē Did. Vazquez fuerit constitutus procurator, non concludebat simoniam, aut confidentiam, neque releuabant allegata decif. Palzon 150. & Peregrini 81. libro 1. cum expresse loquerentur, quando mandata erant facta eodem die, & coram eodem notario, & testibus, secus vero dicendum, si diuersis dieb. concessa reperirentur. Verall. d. dec. 197. p. 2. neque quod eodem die & hora, & coram eodem notario per eundem procuratorem in Curia, fuerit præstitus consensus, inducebat simoniacam correspondentiā, nam si principales eum constituerunt, omni simonia, & confidentia vitio cessante, non poterat procurator per aliquem actum vel delictum dominis præiudicare, ita vt ex facto procuratoris in aliquam penam inciderent. l. i. §. si procurator. ff. si quis ius dicenti. Bart. in l. si procurator. num. 8. vbi laf. num. 5. ff. de condi. et. indeb. Alexan. conf. 17. num. 3. lib. 6. deci. Achilles 4. de renunt. & illa in causa Bonon. translationis personis, coram S. D. N. Clemente VIII. die 23. Ioan. A. 1579. non applicabantur ad propositam facti speciem, cum non loquerentur de præstatione consensus procuratoris à diuersis, & in diuersis dieb. constituitur: imo in illa Bonon. consensus fuerat præstitus ab ipsis principalibus in Curia presentibus, ex confessione Iustini ad interrogationem iudicis querentis, an permutationes canonicatum inter Franciscum, & Ioannem fuerint factæ sub beneplacito Sedis Apostolicæ, respondentis sub d. beneplacito fuisse factas, nulla certa assertio super permutatione colligi poterat, cum responsio principaliter interuentum beneplaciti Sedis Apostolicæ, enunciatiue autem dictam permutationem respicere videretur: unde cum non dubitaretur de eo, super quo confessio principaliter emanauerat, enunciatum min. principaliter non probat, Alex. conf. 136. nu. 11. l. i. Deci.

Decius in auth. si quis in aliquo, nu. 37. C. de edend. quod ipsum in depositionibus restum, ut enunciatum in eorum depositionibus, non probent, voluit Battol. conf. 113. incip. processum est, numero 5. quam interpretationem aperte suadebat altera Iustini depositio, cum interrogatus, an sciret causam ob quam Francisc. sibi resignauerit canonicatum, se nihil scire responderit, itaque in altera dispositione voluit aliquid dicere de ipsi permutationib. minus etiam ob stare videbatur alia confessio Didaci ex literis eius collecta, nā prater quam quod solum referebat prætensionem contra ipsum motam, ex qua nulla certa confessio poterat deprehendi, non loquebatur. affirmatine cum dixerit, ut esset Cassad. decis. 4. num. 8. de probat. & licet prætate Didaci littere legitime recognite ipsi scribenti prauicare potuissent, non tamen poterunt nocere Iustino. Quantum attinet ad famam super probatione prætensi tractatū, seu præcedentis conventionis inter Franciscum, & Ioannem resignantes, fuit dictum in causis maximi præiudicii, non esse multum famam tribuendum, cum sit indicium inconflans, vagum, & a delicto longe remotum, & cum totum probationis pondus a fama proveniens in eo consistat, ut a fide dignis, probis, honestisque personis ortum habeat, non autem a maleuolis, & malignis, cap. qualiter. 2. de accusat. cap. licet Heli. §. fin. in fin. de simonia. Gaudemus tract. de malefic. tit. quomodo cognoscatur de maleficio per inquisitionem, numero 6. vers. 5. quod non prouenerit a maleuolis. Achill. decisio. 321. incip. alia tamen vice, alias est 8. tit. de iure patronat. in impressis. Neque hic docetur de legitimo fama initio, non videbatur huic generi levis probationis ad priuandum, & condemnandum aliquid deferendum, præsertim cum non concurrerint alia indicia, quæ simul cum fama aliquem legitimam probationis gradum constituerent, Gratius conf. 57. numero 8. lib. 2. Iulius Clarus pract. crimin. quæst. 21. vers. fama sola. Neque Veralli 299. incip. ad probandam famam. lib. 1. in manuscript. firmat contrarium, dum indicat non esse necessarium, ut testes dicant a quibus fama ortum habuerit, quia ex fine decisionis apparet, nihil fuisse stabilium, cum fuerit dictum, quod diligenter iterum videretur, ex eo quod resignarij forent filij resignantium, non concluderetur simonia, vel confidentia, præsertim cum mandata non fuissent correspondencia. Postremo in bullis Pij IV. & Pij V. non poterat fieri aliquod fundamentum, nam confidentia, quam in casu proposito Fiscalis affuisse contendebat, non erat talis qualis damnatur in præfatis constitutionibus: cum enim duplex sit confidentia beneficiæ, una simoniaca, qua quis confidit quem collaturum beneficiū, mediante precio, pacto, vel conditione expressa, vel tacita, digno, vel indigno, altera qua quis confidit aliquem collaturum aliquod beneficium ob cognitionem, vel amicitiam, digno, vel indigno, sine tamen pacto, modi, vel conditionis interuentu, prout contigit in hoc casu, in quo non apparebat inter resignantes præcessisse pactum aliquod, conditionem, vel modum talis confidentia non damnatur per illas constitutiones, cum non fuerint editæ contra omnem confidentiam beneficalem, nec contra quamlibet confidentiam illicitam, sed tantum contra illicitam simoniacam. Nauarr. in man. cap. 23. numero 109. vers. ad 12. ex prædictis autem patebat talem confidentiam illicitam simoniacam præcedente, videl. pactione, conditione, vel modo irritam pro parte Fisci, & Andrea ei adherentis, non fuisse probatam, & propterea Iustinum & Didacum fore absolueudos, & in statum pristinum plenarie restituendos. Quæ decisio fuit confirmata coram Domino Pamphilio 25. Iunii 1593. ut in decisione posita per Farin. conf. 75. a num. 53. circa eam tamen obiter

aduerto, quod si in eius specie mandata fuissent cor- respectiua interueniente pactione, esset simonia, nō tamen confidentiali, Suarez d. c. 43. numero 5 iuxta dicta supra numero 166. Et ita in eadem causa tenuit Rota coram dicto D. Penna de mense Iunii 1592. ubi domini conformiter censuerunt sententiam per iudicem confidentiarum latam contra dictos Iustinum Sanctiorum, & Didacum Ximenez canonicos Calagurritanos, fuisse nullam, & renouandam ex manifesto defectu iurisdictionis prædicti iudicis, qui licet habeat facultatem cognoscendi de confidentiis beneficiæ simoniæ, non tamen de simonia, quæ latius patet quam ista confidentia, quamuis enim omnis beneficiæ confidentia illicita simoniaca sit simonia, non tamen recipitur, ut omnis simonia sit confidentia: in hoc autem casu dicebant domini, quod tamen si aliqua posset esse simonia, de qua erat videndum, nulla tamen erat confidentia beneficiæ illicita simoniaca, qualem prohibent Apostolica cons. Pij IV. & Pij V. super quibus iste auditor confidentiarum vigore particularis indultus fuit constitutus iudex, ad tradita per Nauarr. c. 23. n. 109. vers. ad 12. ut in decis. Farin. 80. n. 3.

Vnde Flam. Paris. d. tract. de confidentia, quæstio. 36. 170 ubi agit, quando ex mutuo præsumatur simonia, & confidentia, docet, quod ex mutuo inducitur simonia, & confidentia, quando adest pactum tacitum, siue expressum, & hoc fide fiat ante, vel post, vel in ipsa resignatione ipsum mutuum, cessante vero pacto non adest simonia, nec confidentia. Nauarrus consilio 22. & 23. de simonia. & idem Flamin. Paris. de resignatione. lib. 14. quæst. 7. a num. 2. qui t. d. 9. 36. num. 171 40. ait negatiuam opinionem, scilicet, ex mutuo non committi confidentiam, etiam stante pacto vidisse consultam per viros peritissimos in facti contingentia, qui mouebantur, quia verba constitutionis huic casui non adaptantur, nec applicantur, & quæ opinio mihi placet, & est certa, quando mutuum fuit factum ante resignationem, vel in ipsa resignatione, quia tunc non videtur committi confidentia, sed simonia. Et quod ex mutuo committatur simonia stante pacto, seu conditione, aliis non tradunt Vgolin. tab. 1. cap. nono, §. 5. numero secundo, Azor 2. p. libro 7. quæstio. 2. & Suarez d. c. libro 4. cap. 38. a nu. 6.

Vnde etiam inferitur t. ad casum frequentem, quod renunciantes beneficia reservata pensione, ea spe & intentione, ut illa statim redimatur, non committunt confidentiam, nec simoniam, etiam si resignatarius id intelligat, & præstet intentionem illam redimendi, nisi pactum interuenierit, prout loquitur Gigas de person. qn. 87. ad fin. ut patet ex illis verbis: Et ita pasciscentes, imo & pacto interueniente erit simonia, nam tamen confidentia prohibita per dict. constitutiones, quæ non loquuntur in hoc casu.

Vnde etiam t. conuincitur opinio Ioann. Gutierrez d. lib. 2. q. 23. nu. 83. ad fin. qui ait in dict. constitutionibus comprehendere confidentias illicitas, licet non simoniacas, quoad vtrumque forum, & etiam licitas, quoad forum exterius, quæ est sine fundamento, & contra id quod est supra dictum, n. 166.

Hoc supposito t. ad d. verba constitutionis Pij V. 174 ibi, Etiam sola dimittentis intentione, & c. Flam. Paris. d. 9. 16 primo respondet, ea verba declarari per alia posita in §. seq. ibi: Ea conditione tacita, vel expressa, sequentia enim declarant præcedentia, si seruius. §. si ff. de legat. 1.

Sed ista t. interpretatio non satisfacit, nam dicta 175 verba, Etiam sola dimittentis intentione, & c. non re-

ciunt commodam declarationem per illa, *Ea conditione tacita, vel expressa*, vt patet ad sensum.

Secundo, & melius, vt ipse ait, respondet cum Hieron. Gabr. d. conf. 172. lib. 2. num. 3. illa verba esse intelligenda de intentione nota ei, qui beneficium recepit, qui sciens mentem renunciantis, vel concedentis, videtur assentiri, non autem de eo cui intentio nota non fuit. Et ita etiam respondet in d. qu. 27. & 53. & sequitur Rota in vna prioratus 17. Maij 1600. coram D. Seraph. posita per Far. decis. 133. nu. 4. & 5. Et t. Fl. Paris. d. q. 26. n. 27. reprobauit interpretationem Nauar. d. c. 23. n. 210. 6. notab. dicentis, quod Pius V. non intendit asserere, per d. verba, quod sola intentio renunciandi beneficium, vt detur alicui absque pacto, constituat in foro interiori simoniam, sed probatio eius faciat in exteriori præsumi illam: quam interpretationem Nau. sequitur. Vgolin. d. q. 22. §. 3. n. 1. & Io. Gutier. d. q. 23. n. 80. & Zauallus d. q. 280. nu. 20. & Rota sup. d. n. 5. reprobatur, inquam, eam Flam. quia si nō probetur, etiam illam intentionem fuisse notam alteri, non committitur, nec præsumitur confidentia, vt etiam videtur intelligere Rota ibi. Et t. istam interpretationem Flam. nouissime tenet, Fran. Suarez 5. 10. de censuris disp. 22. sect. 6. nu. 15. & 16. vbi ait, in d. constitutione Pij V. non puniri actum mere internum, sed exteriorem à praua intentione interiori procedentem, nempe receptionem beneficij ab eo, qui tali intentione confidentiali confert, non posse autem hanc excommunicationem incurri, si intentio dantis ita sit interna, & occulta, vt à recipiente nullatenus cognosci queat, nam tunc non posset ipse recipere, quasi con sentiendo illi intentioni confidentiali, quia confidentia necessario debet incipere ex voluntate, & parte dantis, alioqui confidentia non est, & sic etiam necesse est, vt hæc intentio dantis sit etiam nota recipienti, &c. & quod ait Pontifex, *Sola dimittentis intentione*, sub intelligere cognita quacunque ratione à recipiente id probabiliter credente, etiam si inter eos non intercedat pactum, vel expressus sermo de hac re, sed coniecturis & quasi nutibus, seu intelligant, &c. sed n. 20. intelligit illa verba, *Licet ipsum confidentia crimen alterius iactum partis conscientia sit admissum*, pertinere ad præsumptionem fori exterioris cum Nauar. supra.

Concludit t. igitur Flam. Paris. ibi. d. q. 26. solam voluntatem resignantis, aut collatoris, vel alterius, non inducere confidentiam illicitam, & punibilem per d. constitutiones, sed esse necessarium pactum, aut conuentionem, modum, seu conditionem, expressam, vel tacitam.

Ait tamen t. n. 39. quod inficiari minime potest, quin collator, aut resignans ex cogitatione mentis, & praua animi intentione, sine aliquo exteriori actu incidat in eam speciem simoniæ, quam mentalem vocat, opere tamen subsecuto, id est adeptus re, quæ speratur, & secuto effectu cum Abb. in c. nemo. nu. 6. de simonia, & in c. tua nos. & in c. consulere. nu. 5. eod. tit. Decio in d. c. ex parte. 1. de off. delegati. nu. 17. & Ang. in sum. verb. simonia. 1. vers. penul. cum aliis. vt per Rodoar. de simonia. 1. p. c. 3. n. 6.

Sed circa ista, t. quæ Flam. docet, in primis inaduerto mihi non placere etiam dictam interpretationem, quam cum Hieron. Gabr. assignat ad dict. verba constitutionis Pij V. *Etiam sola dimittentis intentione*, &c. Coniungitur enim ex dict. decisione Cassadori 2. de simonia, quam ipse Flam. adducit, & sequitur d. lib. 14. de resignat. q. 6. n. 6. in qua ex verbis

mandati, satis nota erat collatori intentio resignantis, vt beneficia resignata conferrentur certæ personæ nominatæ in mandato, & tamen decis. m. cit. non esse simoniam.

Præterea, ex eo t. quod intentio resignantis, seu dantis beneficium, sit nota collatori, seu beneficium recipienti, non sequitur adesse pactum, vt constat, quod est duorum, pluriumve in idem placitum, & consensus, id est, placidus consensus. l. 1. ff. de pactis. iuncta gl. ibi. verb. placitum & consensus. intellige, obligatorum. & animo se obligandi, &c.

Secundo t. animaduerto, Flam. Paris. in eo quod dicit d. n. 39 quod inficiari non potest, quin collator, aut resignans ex cogitatione mentis, & praua animi intentione incidat in simoniam mentalem, &c. videri contrariari sibi ipsi. d. lib. 14. de resignatione. q. 6. n. 7. & 8. vbi ait, cum communi opinione ex Nauar. cap. 23. n. 107. vers. ad 10. contra Abb. Decium, & alios, non committi simoniam, nec etiam mentalem à renuntiantem hac intentione, vt beneficium conferatur certæ personæ, etiam aliàs non renuntiaturo, si hoc non expresse sit.

In qua contrarietate t. & controuersia dico, quod intentio renuntiantis, vt beneficium alteri detur, &c. duplici modo potest se habere. Primo, quod ita renuntians non intendat ad id arctare, & obligare, sed vt libere, & ex voluntate, ac sponte fiat. Et tunc nulla committitur simonia, etiam mentalis, etiam si essemus in simoniaci de iure diuino, quamuis talis intentio nota esset conferenti, & etiam si aliàs nō esset renunciaturus, iuxta supradicta, quia habere spem non est simonia, Syluest. d. verb. renunciatio. q. 6. vers. ad si recte Vgolin. d. c. 22. §. 1. à n. 4. ad 6. & Lessius d. lib. 2. c. 35. n. 95. & sic procedit quod Flam. Paris. tradit d. lib. 14. q. 6. numer. 7. & 8. & conducunt, quæ tradit Caiet. in sum. verb. simonia. vers. circ. primum cap. Secundo t. modo potest se habere, quod renuntians tali intentione intendat ad id arctare, & collatorem obligare, non tamē declarat prauam suam intentionem, & tunc reuera committitur simonia mentalis, Lessius ibi num. 96. & sic est accipiendum, quod tradunt Abb. & Decius supra, & alij citati, & cum eis Flam. Paris. d. lib. 14. q. 6. numer. 39. & si aliud volunt, non benedicunt, & conducunt tradita per Sotum de iust. & iure. lib. 6. quest. 8. art. 1. vers. post hæc. Rebellum de obligat. iust. 2. p. lib. 8. q. 3. nu. 2. & Suarez d. lib. 4. capit. 44. & sequent. tractat. 3. de relig.

Et pro hac t. distinct. facit tex. in d. cap. tua nos. de simonia. qui sic debet intelligi. Et quæ in simili de vsura mentali tradunt Caietan. 2. 2. quest. 78. art. 1. & in opus. 2. tom. tract. 8. de vsura, quest. 2. c. 3. & in sum. verb. vsura. §. de vsura mentali. & Soto de iustitia & iure. lib. 6. q. 1. ar. 2. 2. Salon. 22. d. q. 78. ar. 2. controuert. 1. & ar. 3. controuert. 10. Valent. 3. tom. disp. 5. q. 21. pun. 1. & disp. 6. quest. 16. pun. 3. Molina de iustitia. 2. tom. disp. 305 Ludouic. Carbo de restitutione, q. 57. u. conclus. & Lud. Lopez instruat. conscient. 1. tom. capit. 204. Lessius de iust. & iur. li. 2. c. 20. dub. 5. Rebellus d. q. 3. qui bene aduertunt contra Syluest. in sum. verb. vsura. 1. in princ. Nau. in comm. de vsuris. à n. 19. & in man. c. 17. n. 209. & alios, vsuram mentalem (& idem est de simonia) non esse perpendendam ex intentione principali, vel secundaria seu minus principali, sed ex eo mutans intendat aliquid sibi dari gratis, vel non gratis, ita quod sibi intendat aliquid sibi dari immediate pro mutuo, & ratione, & vi mutui præcise, licet minus principaliter intendatur, sed princi-

principaliter intendatur subuentio proximi, sit vsu-
rasi vero intendat sibi dari gratis, & liberaliter, ac
ratione beneuolentiae, seu gratitudinis, ex mutuo
prouenientis, non est usura. A quo non multum
distat Nauar. *sup. c. 23. n. 100. vers. 3.* & summa Co-
rona 2. par. c. 7. de usura. n. 13. & Morla in *emporio in-
ris. tit. 2. g. 10. n. 113.* ait, quod tunc censetur aliquis li-
beraliter dare, quando non dat in pretium, nec cum pacto
explicito vel implicito rei faciende, quia cum nihil eo-
rum interuenierit, non ponitur, nec intenditur obligatio
iustitiae, ergo totum negotium est gratia, & libera-
litas, quod oportet, inquit, notare contra Nauar. in
extravag. de datis & promissis, tenentem quando
principalis, vel totalis intentio est iudicem corrup-
pere, vel beneficium obtinere, non esse dationem
gratuitam, & liberalem. Quod etiam est notandum
contra Couarr. *lib. 1. variarum. c. 20. num. 3. 4. & 5.* &
in *reg. peccatum. 2. par. initio, ad fin.* quem sequuntur
Joannes Gutierrez canonica, *questio. lib. 2. c. 15. ex n. 4.*
& Vega in *summa 2. par. cap. 70. casu 30.* sed contra
est, Lessius *d. li. 2. c. 35. n. 10.* Rebullus *d. n. 2.* & Sua-
rez *d. c. 44.*

137 Et dicto secundo modo intelligo illa verba d.
Constitutionis Pij V. ibi: *Etiā sola dimittentis in-
tentione, & ibi, Licet ipsam confidentia crimen alterius
tantum partis conscientia sit admissum.* Nempe quan-
do renunciatio beneficii fit cum confidentia, & pra-
ua intentione, ut illud eidem dimittendi, vel alteri
postea conferatur, aut fructus, vel eorum pars aliis
concedantur, aut quando confertur beneficium cum
confidentia & praua intentione, ut postea in alte-
rum pro arbitrio collatoris, seu alterius disponatur,
&c. intendendo ad id arctare, & obligare. Et ut in
summa dicam, quando dans vel recipiens beneficiū
animo interius ideo dat, vel recipit, ut postea debeat
dari beneficium, pensio, seu fructus, &c. etiamsi al-
teri parti nihil de eo sit notum.

138 Itaque voluit tibi Pius V. prohibere, & punire,
saltem in illis quatuor casibus, de quibus a *vers. Qua-
re nos, & quo ad versicul. postremo si quis crimen confi-
dentiae simoniae mentalis, etiam vnius tantum par-
tis intentione, & conscientia commissum.* Et haec in-
terpretatio videtur esse Menochij *dict. li. 5. p. 5. prae-
sum. 9. n. 12.*

139 Vnde in his t casibus simonia mentalis confi-
dentialis subiecta erit obligationi restitutionis, &
censuris & poenis, ex d. constitutione Pij V. (quam-
uis ignorans alterius partis prauam intentionem, à
censuris & poenis excusetur durante ignorantia)
quicquid contra videatur tenere Flaminius Paris. *di.
questio. 26. dict. numero 39. & 40.* quando intentio
alteri parti nota non est, & expresse Suarez *supra di.
disputation. 22. de censuris. sect. 6. numero 15. & 16.* qui
dict. tractat. 3. de relig. libro quarto. capit. 43. numero 12.
requirit etiam pactum exterius expressum, vel ta-
citum, ut etiam Lessius *dict. c. 35. n. 95. & 96.* & Azor
dict. c. 27. g. 6. Licet alias simonia mentalis non obli-
get ad restitutionem, nec subiaceat censuris, ut dixi-
mus *8. p. c. 1. d. n. 4. 5. ex c. fi. de sim. ex quo tantum col-
ligitur, quod de facto simonia mentalis non puni-
tur censuris Ecclesiasticis, & obligatione restituendi,*
non tamen quod Ecclesia non possit illam punire, ut
contra Nauar. in *com. dict. capit. fi. de simonia*, quem
sequitur Vgol. *de simonia. tab. 2. de simonia mentali.*
capit. 2. numero 3. P. Naua. licet sub *verb. fortasse, de*
restitutione li. 2. c. 2. n. 378. Et Suarez *d. 5. o. diff. 4. sect.*
2. n. 18. & 20. & 21. recte cum communi Dd tradit P.
Ledel. in *summ. de censuris. cap. 30. dub. 3.* & dicit val-

de probabile d. Suarez *de relig. tr. 3. lib. 4. c. 55. n. 10.* &
dicitur in *c. vlt. dub. 1. d. n. 101.* & sic bene potuit Pius
V. punire delictum simoniae confidentialis mentalis.
Sicut etiam t constitutio Gregor. XIII. 28. de
198 datis & promissis pro gratia, vel iustitia obtinen. &
eius poena locum habent etiam in simonia mentali,
scilicet ubi aliquid datum, acceptumve est pro gra-
tia, vel iustitia obtinenda, nullo pacto, conuentione-
que, ac nulla promissione precedente, ut tradit Na-
uar. *de datis, & promissis. n. 32. vers. ex quo sequitur.* &
cum eo latius Vgol. *tab. 1. de simonia. c. 21. in prin. sub*
n. 4. qui sibi certe non constant, nec procedunt con-
sequenter.

Et etiam *constitutio 33. pauli IV.* quam adducit
Gonzalez *gl. 15. n. 90.* punit poena excommunicatio-
nis, priuationis beneficiorum, & inhabilitatis ad
197 illa, ac nullitatis prouisionum ipso facto, inter alios,
eos qui beneficia pro aliis, cum spe pensionem aut
aliud temporale commodum ab eis consequendi,
vel pro seipsis principaliter animo & intentione
ea postmodum in fauorem aliorum, etiam quantum-
uis idoneorum, & benemeritorum cum simili pen-
sione, aut commodum, aut etiam sine eo resignandi
obtinere procurauerint, &c. quae constitutio plane
loquitur, & procedit etiam nullo pacto, seu con-
uentione precedente. Ut euidenter constat ex ver-
bis proemij eiusdem constitutionis, ibi: *Et interdum
pacto expresse firmato.* Videtur tamen intelligenda
de habentibus animum, & intentionem ea postmo-
dum resignandi statim, seu infra paruum tempus,
non de habentibus animum, & intentionem ea re-
signandi post aliquot annos, seu longum tempus, in
hoc enim nulla apparet ordinatio, nec tenetur
quis habere animum tenendi semper beneficium,
maxime, cui incumbit onus curae animarum, aut re-
sidentiae personalis, & ita videtur vsu receptum. Et
ita etiam videtur accipiendum iuramentum, quod
Romae exigitur in beneficiis residentiae tempore ex-
aminis, quod non accipit beneficium cum intentio-
ne dimittendi, ut referunt Flam. Paris. *de resignatio-
ne lib. 9. quest. 10. ad fin. additio consilij Nauar. 16. de*
clericis non resident. & Gonzalez dict. num. 90. & dixi
supra 8. par. c. 2. numero. 35. & expertus sum. Vnde
non videtur satis tutum, & firmum dictum consilium
Nauar. 16. quod non peccaret quis accipiendo be-
neficium curatum animo permutandi cum alio simpli-
ci vel renuntiandi reseruata pensione, si proponat
seruire illi, ut debet tempore magno, vel paruo quo
ipsum tenuerit, &c. Et aduertit dict. additio eius-
dem Nauarri ibi, & Gonzalez *ubi supra dict. numero*
90. quamuis recte procedat istud consilium in habē-
te animum illud renuntiandi post magnum tempus,
ut dixi, & etiam in habente animum permutandi
etiam statim, quod attinet ad dictam constitutio-
nem pauli IV. quae non videtur loqui de habentibus
animum permutandi: sed dict. iuramentum, quod
Romae exigitur, videtur etiam comprehendere, in
sui generalitate permutationem, saltem cum be-
neficio non requirente similem residentiam. Sicut
etiam dicta constitutio non procedit in habentibus
animum renuntiandi simpliciter, & libere, & non
in fauorem, quia solum loquitur de habentibus a-
nimum resignandi in fauorem aliorum. Dictum
vero iuramentum comprehendit etiam simplicem
dimissionem, quamuis Gonzalez *dict. numero 90.*
videatur velle dictam constitutionem pauli IV. et-
iam in habentibus animum simpliciter dimittendi
procedere, ait enim ex ea non procedere, quae dicit

Nauar. in *man. de oratione*, c. 21. num. 52. & *miscell.* 49. alias 44. numero 2. vbi Nauarr. loquitur de capientibus beneficium animo relinquendi illud simpliciter. Præterea dicta constitutio, & etiam diuramentum non videntur procedere in obtinentibus beneficia cum animo dubio, aut conditionali illa resignandi, etiam in fauorem aliorum, iuxta alias dictum 3. p. c. 2. dub. num. 48. & quamuis dicta constitutio loquatur de obtinere procurantibus, accipienda est de obtinentibus, vt colligitur ex eius verbis, ibi, *Et nihilominus sicut præferuntur, obtenta prouisiones, &c. & ibi, Tam si impetrata, &c.* maxime cum sit poenalis, & sic restringenda regula odia lib. 6. cum aliis. Rursus ista constitutio procedit in sic obtinentibus, seu impetrantibus beneficia in Curia Romana, seu à Papa, non ab ordinariis, seu extra Curiam, vt ex dictis verbis, & toto tenore ipsius apparet, & conducent alijs tradita per Mandos. reg. 29. de subrogan. colligitur. q. 3.

An autem ¹⁹² *† in vers. quare nos*, dict. constitutionis Pij V. ibi: *Aut illius fructus, &c.* legendum sit, *illi, vel alijs, aut, alij, vel alijs*, Fla. Paris. q. 27. de confidentia. n. 99. ait, legendum esse *illi, vel alijs*, cum Mascardo sup. adducta conclus. 1312. alias 1307. & committi simoniam confidentiarum, siue fructus dentur resignanti, siue alijs, quod etiam tenuit Nauar. conf. 75. nu. 1. & conf. 78. de simon. & videtur tenere Menoch. de præsum. 9. n. 8.

Contrarium ¹⁹³ *†* nempe legendum esse alij, vel alijs, & sic non esse confidentiam à Pio V. damnatam, licet sit simonia resignare cum pacto, vt dentur aliqui fructus resignanti, tenet Nauarr. confilio 33. numero 4. & conf. 76. num. 6. de simon. quem sequitur Vgol. d. tab. 1. de simon. c. 22. §. 1. n. 8. & Menoch. de arbitrar. centur. 6. addita casu 566. n. 8. & additio Nauarr. dict. conf. 78. quæ ait, hanc lectionem esse modo vsu receptam, & hanc opinionem modo teneri, & ita legitur in bullario impresso Romæ, & in motibus propriis impressis Lugduni, anno 582. & in manu. Naua. c. 23. n. 110. vbi ponitur d. constitutio Pij V. & in summa Bullarij quaranta, verb. *simonia*, & sic legit Lessius li. 2. c. 35. n. 97.

Nihilominus tamen ¹⁹⁴ *†* mihi verior videtur prima sententia, ex *vers. ad probandum*. ibi, *Aut fructus per ceperit, &c.* vbi inter præsumptiones, & coniecturas confidentiæ ponitur perceptio fructuum per resignantem post resignationem, quæ præsumptio, & coniectura cessaret, si non esset confidentia resignare cum pacto, vt dentur aliqui fructus resignanti. Præterea pro hac sententia, *vers. vt idem*. ibi, *siue vt de eo prouisus, &c.* maiorque ratio erat ad damnandam hanc confidentiam, quæ est frequentior, quam aliam de dandis fructibus alijs, & hoc videtur sentire Rota in decisionibus supra allegatis, & DD. communiter, & dicit valde probabile Lessius supra, licet credat non esse receptum, & nouissime sequitur Suarez d. tract. 3. de relig. lib. 4. cap. 43. à numero sexto, qui recte aduertit, quod illa verba, *Alij, vel alijs*, non debent intelligi respectu resignantis, sed respectu recipientis beneficium, à quo est alius resignans, & sic comprehenditur sub illo relatiuo, pro quo singulare videtur positum, & plurale pro alijs, &c. & subdit sibi non constare, aliud consuetudine receptum esse.

Reliqua de confidentia ¹⁹⁵ *†* videnda sunt apud Nauar. & Mascard. supra, Menoch. d. lib. 5. præsump. 9. & d. centuria 6. casu 566. Vgol. d. tab. 1. c. 22. & præcipue

apud Flam. Paris. d. tract. de confidentia. Prosperum de Augustino ad summam bullarij, d. verb. *simonia*. & Suarez d. c. 33.

Solum aduerto ¹⁹⁶ *†* primo cum Flaminio Paris. ibi, *quæst. 7. n. 21.* hallucinari Nauarr. in d. c. 23. n. 110. *vers. noi. 7.* nam confundit quatuor casus confidentiæ, qui ponitur in dict. constitutione Pij V. à *vers. quare nos*, cum coniecturis, quæ etiam sunt quatuor, & ponuntur à *vers. ad probandum*. & ita ait Flam. aduertisse Rotam in d. Cosentina confidentiæ coram Orano, & illos quatuor casus vocat præsumptiones iuris, & de iure, Menoch. de præsum. 9. n. 12. & non esse arbitrarías, sed iure definitas ait dict. centuria 6. casu 566. num. 1.

Secundo aduerto, quod licet perceptio ¹⁹⁷ *†* fructuum per resignantem post resignationem inducat præsumptionem confidentiæ, vt fuit resolutum in dict. Cosentina confidentiæ purgatur tamen confitio de causa, ex qua fuerunt percepti, Hieron. Gabr. d. conf. 172. lib. 2. num. 8. ita Flamin. Paris. q. 27. num. 124. nam contra quatuor coniecturas positas à Pio V. d. *vers. ad probandum*. admittitur probatio in contrarium, & ita communiter practicitur, & fuit dictum in dict. Cosentina, & Brixien. ita idem Flamin. q. 77. *†* qui ¹⁹⁸ *q. 31. n. 27. & quæst. 49.* ait, ex donatione omnium fructuum, aut partis facta à resignatario resignanti, intrare præsumptionem confidentiæ, intelligit tamen hoc quoties remissio, seu donatio fuit facta illico post resignationem, secus si postea aliquo tempore interiecto, vel ex aliqua causa, nam hoc casu nulla committitur confidentia, vt fuit resolutum in dicta Cosentina, & in alia Oriolen. confidentiæ, 1. Februarii 1591. coram domino Bubalo. Et ¹⁹⁹ *†* idem Flaminus d. q. 31. num. 29. & d. quæst. 49. ait, ex ista prima præsumptione, seu coniectura non induci veram confidentiam, sed ex ea colligi coniecturam, & præsumptionem, ex qua alijs concurrentibus vult Papa delicti commissi probationem resultare. Et idem ait in 2. coniect. q. 32. n. 69. & in 3. quæst. 33. n. 43. & in 4. q. 34. in fin. & ita fuisse resolutum in dicta Cosentina, in qua domini concluderunt coniecturas positas in dicta constitutione, non concludere necessario, vt ex illis constet commissum fuisse delictum confidentiæ & simoniæ, sed ex vna illarum elici præsumptionem, ex qua pluribus alijs coniecturis concurrentibus vult Pius V. delicti commissi resultare probationem, vt ait etiam Flamin. dict. q. 77. & in dict. Brixien. & in Imolen. confidentiæ 24. Februarii 1594. coram Domino Pamphilio. Et idem fuit resolutum in dict. Carthagenen. confidentiæ supra relata, numero 168. & id probatur ex dict. constitutione Pij V. *vers. testes*. ibi, *Pluresque huiusmodi præsumptiones, &c.* Et tenet Nauarr. dict. cap. 23. numero 110. noi. 8. & Mascard. d. conclus. 1312. alias 1307. num. 17. Quicquid ²⁰⁰ *†* velit Maiolus de irregularitate lib. 5. cap. 45. numer. 5. *vers. sed etsi nulla, & seq.* Et licet Menoch. de præsum. præsumpt. 9. circa finem. teneat vnam illarum coniecturam, seu præsumptionem plenam probationem facere, non recte intelligens d. verba, pluresque, &c. quæ potius contra eum faciunt. Et flicet idem Flam. Paris. q. 73. num. 15. concludat vnam illarum præsumptionum, de quibus in d. constitutione probatam per duos testes testes sufficere, & probare confidentiam, vel duas probatas per testes singulares, in margine tamen habetur, sed à contraria opinione non est recedendum.

Sed adhuc ²⁰¹ *†* supradictæ resolutioni, de qua numero 161. 162. 163. & obstat alia Constitutio Pij V. 58. in *vers.*

vers. caueant. ubi sic dicitur: Caueant autem Episcopi, & alij predi- ctores, presentatores, & patroni, tam Ecclesiastici, quam laici, quicumque sint, ne verbo quidem, aut nutu, vel signo futuri in huiusmodi beneficiis, & officiis successores ab ipsis resignantibus, aut aliis eorum significatione, vel hortatu designentur, aut de his assumendis promissio inter eos, aut etiam intentio qualiscunque intercedat. Ex quibus plane colligitur, non posse coram ordinariis renunciari beneficia designando quouis modo successorem, aut ea intentione, ut alteri conferantur, etiam libere, & sponte, nam etiam ista intentio videtur excludi per d. verbū, qualiscunque, quod omnimodam generalitatem importat.

203 Per quam T. constitutionem ait Vgolinus d. tab. 1. de simonia. c. 18. v. 2. ad si. prohibitum esse hodie designari successores quacunque ratione a resignante, nec posse procedere dictam decessionem Calladori 2. de simonia.

204 Ex quo conuincitur T. interpretatio, quam ad dict. constitutionem videtur assignare, Flamin. Paris. di. lib. 14. de resignatione benef. quest. 6. num. 7. ut intelligatur de intentione tacite, vel expresse in conventionem deducta, ut etiam videtur intelligere Prosper de Augustino in additione ad summam bullarum, verb. beneficiorum resignatio. ad si. quae interpretatio ex eo etiam conuincitur quod per verbum promissio contentio excluditur, & sic per verba illa, Aut etiam intentio qualiscunque amplius prohibetur.

205 Ioann. Gutierrez T. consilio quadragesimo secundo, numero nono, circa finem, ait, dictam constitutionem in illis verbis procedere, intelligi in foro exteriori, scilicet in interiori, quemadmodum interpretatur Nauar. & ipse cum eo similia verba constitutionis Pij Quinti de confiden. de quo supra numero 177. sed hoc caret fundamento, nam illa verba non denotant praesumptionem, maxime stante decreto irritanti.

206 Quare existimo T. ex ista constitutione noue prohiberi resignationem coram ordinariis factam cum mutua intentione, ut certae personae beneficium conferatur, etiam sponte, aut designando etiam nutu, vel signo futuros successores, alias resignatio erit nulla propter decretum irritans ibi posita. Et tamen T. beneficium sic resignatum, tanquam vacans manebit reueruatum Sedi Apostolicae, aut superioribus ordinariis, qui talem resignationem admisit, iuxta aliam constitutionem eiusdem Pij V. 42. de suspensione facultatum Episcoporum, & aliorum admit- tendi resignationes, vel permutationes beneficiorum, quam alias Pius V. in d. consuet. 58. in suo robore reliquit perpetuo valituram. Ac T. puto, quod admit- tentes talem resignationem incurrunt suspensionis poenam, de qua in dict. consuet. 58. ver. si qui vero, qui ad omnia supra contenta refertur ad capit. inquisitioni. de appellat. cum aliis, quicquid dicant Flam. Paris. lib. 5. de resignatione. g. 6. a. num. 123. Prosper de Augustino supra circa finem, & Azor di. lib. 7. cap. 19. g. 5.

207 Si vero resignatio fieret cum intentione & spe resignantis tantum, ut beneficium sponte conferatur alteri, pro quo postea rogare intendit, non tamen villo modo illum designando, non videtur esse contra dictam constitutionem, quae tantum prohibere videtur mutuan intentionem resignantis, & collatoris, seu patroni, ut colligitur ex illis verbis inter eos, quae tam ad verba, qualiscunque intentio quam ad verbum promissio referuntur, ut constat ex illa dictio-

ne, etiam, quae illa repetit, ad tradita per Fast. Aub. 46. n. 8. & Bart. in leg. Seia. §. Caio, ff. de fundo instructio, & ita videtur tenere Cech. de benef. & pens. cap. 13. n. 2. vers. quae quidem resignatio, & nouissime post haec ita explicat Suar. de relig. tr. 3. lib. 4. c. 35. n. 18. dicens, Pontificem ibi loqui de intentione, quae aliquo modo exterius proditur, & tacitam petitionem offert, & hanc solum voluisse prohibere, pro quo recte considerat, Pontificem ibi non dirigere sermonem directe ad resignantes, sed ad praelatos, sic enim habet, caueant Episcopi, &c. qui non possunt cauere ab intentione resignantis mere interna, & sic non loquitur de illa, &c.

Sed dubitatur, an non obstante T. dicta constitut. 216 58. d. vers. caueant, possit resignari beneficium coram ordinario cum intentione mutua, ut libere, & sponte vnatur alicui certo loco, seu beneficio, vel designando locum, cui vnari desideratur, absque villo tamen pacto, modo, vel conditione. Et T. videtur, 217 quod sic, nam per vnionem extinguitur, & supprimitur titulus, & nomen beneficii, ita ut amplius beneficium dici non possit, sed praedium beneficii, cui facta est vnio, ut dicitur infra vltima parte, cap. 2. n. 12. & sic non est dare successorem in beneficio, & consequenter, non videtur hoc casu procedere dict. constitutio, quae cum sit correctoria, seu exorbans, quantum ad hoc non videtur extendenda.

Verius tamen videtur T. oppositum, quia omnes 218 rationes, quae in dict. constitutione considerari possunt, militant in proposito, & locus, cui fit vnio beneficii, dici potest successor saltem large.

Sed restat difficultas, T. an per renunciationem si- 219 moniacam, quamuis sit nulla, abdicetur ius a resignante, & valeat in eius praedictum: & abdicari ius a resignante, valereque in eius praedictum: & sic posse beneficium, ut vacans impetrari, tenet Corra. d. c. 8. l. p. n. 2. citans Panormitanum in c. penul. de rer. permutat. numero quinto qui tamen id non dicit clare. Idem tenet Rebuff. in praxi, titul. de simonia in resignatione, numero 10. ubi ait, resignationem simoniacam tenere in praedictum resignantis, etiam si clausula fuerit in ea non aliter, nec alias, &c. & P. Baifio in directorio electionum, 2. p. l. 1. n. 4. dicens, renunciationem factam in fauorem certae personae esse simoniacam quam inferior Rom. Pontifice non potest admittre, & beneficium sic renuntiatum posse impetrari tanquam vacans. Idem etiam tenent Tiraquel. de retract. lignag. §. 26. gloss. 2. num. 10. & Flam. Paris. de resignat. benef. lib. 7. g. 1. n. 15. qui dicunt, quod licet renuntiatio beneficii simoniacae facta nulla sit, valet tamen in praedictum renuntiantis, & citant glossam in cap. super hoc, verb. pecunia, de renun- ciatione, quae solum dicit, quod quamuis renuntiatio simoniacae non teneat, non tamen potest resignans beneficium repetere, quia priuari debet iste, qui simoniam commisit pecuniam recipiendo, quod quiam inquit Flam. Paris. di. lib. 14. de resignat. quest. 2. n. 16.

Contrarium tamen, nempe, quod resignatio si- 220 moniacae non teneat etiam in praedictum resignantis, nec per eam abdicetur ius ab illo, videtur tenere Innocentius in d. c. penul. de rerum permutatio. ad si. sequuntur Rota decis. 7. de renuntia. in antiqu. a. 116. Staphil. de lic. gratia. tit. de variis modis vacacionis. §. resignat. modus, numero decimo, additio Capellae Tolos. decisio. 439. numero tertio, Cosmas in pragm.

CAPITULUM
de
Benef.

sancti. tit. de elect. c. 1. §. & cum humana. vers. deinde eligant. verb. ipso iure. Lamber. de iure patr. 1. par. 2. lib. quasi. 6. ar. 3. n. 4. & Rebuff. in praxi. tit. de modis amittendi beneficia. numero 35. Caffad. decis. 3. numero 1. de renunciati. Cresc. decis. 4. de simon. alias 231 Caputaq. 83. n. 1. par. 3. & Moh. decis. 4. de sim. alias 245 Rofin. de benef. capit. 18. a numero 8. Nauar. in man. capit. 23. numero 105. in fin. & conf. 36. numero secundo & 43. numero septimo de simon. Flam. Parif. lib. 9. de resignat. quasi. 9. numero quarto, Cenedo collecti. 174. ad decretales. numero secundo Vgolin. de simonia. tab. 1. capit. 28. §. 2. numero quinto, Petr. Gregor. de benef. capit. 31. numero undecimo. ad fin. (qui ait cum Rota dicit. decis. 236. dicens notabile, quod resignatio facta simoniace, non tenet etiam in praedictum resignantis, nihilominus tamen, quod verum erit priuandum beneficio, qui commisit simoniam, ex dict. gl. verb. pecunia. ut etiam aiunt Col. & Rofin. ubi sup.) & Cechus de benef. & persio. c. 13. n. 7. vers. 2. loc. Tusc. concl. 253. lueria S. n. 4. Rota decis. 191. n. 4. (quae est etiam apud Farin. dec. 9. & decis. 305 p. 1. diuers. rum. & decis. 319. par. 2. & decis. 146. lib. 2. par. 3. nu. 3. & in Ellen. praep. tit. vlt. Jan 1582 coram Lancelloto, apud Farin. decis. 23. n. 2. & nouissime in vna Taruifina canonicatus. 16 Nou. 1601 coram D. meo Corduba, in t. qua fuit resolutum, Quod quamuis fuerit resolutum in ea 13. Maij 1596. probari simoniam respectu resignatij, qui illam confessus est, non vero respectu resignantis, cui resignatary confessio praedicare non potuit, non tamen potest praetendere resignans sibi adiudicari beneficium, ex eo quod non fuerit ab eo ius abdicatum propter dictam simoniam confessam per resignatarium, & sibi restitui, quia non potest in proposito diuidi confessio, & ita per maiorem partem fuit conclusum.

Et haec secunda opinio mihi videtur verior, pro qua facit regula, non praestat de reg. iuris in 6. & l. 4. §. condemnatum. ff. de re iudicata, & approbatur per magistrum S. Palatij in indice librorum expurgan. in Eman Sa. pag. 444. numero. 7. corrigens sic, Renuntians simoniace puniri potest, & priuatur beneficio, non tamen perdit ipso iure illud, quia renuntiatio est nulla, N. uar. capit. 23. numero 105. nec obstat constitutio Pij V. quae de acquirantibus simoniace, non de resignantibus loquitur.

Nec obstat, t. quod supra diximus. n. 36. renuntiant nulliter scienter abdicare ius, nam illud procedit in eo, qui renuntiat in fauorem, seu conditionaliter nulliter tamen, quia non adimpletur conditio, nec acquiritur ius resignatario, talis enim sic renuntians scienter abdicat sibi ius, quia culpa sua, & per eum, videtur stetit, quominus conditio impleteretur, & sic ad eius praedictum habetur pro impleta, ex reg. l. in iure civili ff. de reg. iuris, l. in iure civili. ff. de cond. & demonstr. & l. in executione. §. ff. de verb. oblig. ac renuntiatio simoniaca est de se ratione simoniae, non propter defectum conditionis, nam etiam renuntiatio

218 simplex simoniace facta nulla est. Verum est tamen quod t. simoniace renuntians, quamuis nulliter, non poterit repetere beneficium a resignatario, seu alio possessore illius, dicendo renuntiationem fuisse simoniacam. & sic ab eo ius non fuisse abdicatum, nam etiam seclusa priuatione allegans propriam turpitudinem non auditur, Rebuff. dicit. tit. de simonia in renuntiatione, numero 2. Bernar. Diaz regul. 24. Gratian. reg.

477. & Lassalle de decima venditionis c. 14. n. 64.

Quod renunciatio cum auctoritate superioris fieri debet.

SVMARIA.

Renuntiatio cum licentia seu auctoritate superioris fieri debet, num. 219. Alias non tenebit in praedictum Ecclesiae, aut superiori, tenebit tamen in damnum, ac praedictum renuntiantis, quia ex hoc videtur fecisse tacitum pactum de non petendo beneficium, & ca. secundum glossas, & Dd. relatos, num. 220. Pro quo faciunt decisiones Rota relatae, numero 221. & seq. sed verius est non tenere etiam in praedictum renuntiantis, nec quoad ipsum beneficium valere, sed adhuc verum habere titulum, & ius in eo, donec ea renuntiatio per superiorem admittatur, seu ratificetur, num. 223. Et sic de beneficio taliter renuntiato debet fieri mentio in impetratione 2. n. 224. & adducitur resolutio Rota, n. 225.

Quod dicitur, renuntiationem factam sine auctoritate superioris tenere in praedictum renuntiantis, est quoad hoc, ut superior possit eam approbare, & ratam habere, num. 226. N. si ante admissionem, & ratificationem renouauerit renuntiationem, nam re integra poterit punire, nu. 227. Et ideo in supplicationibus, & in lueris ponitur illa clausula siue praemissa, &c. quae operatur, ut Papa per eam approbare videatur renuntiationem factam coram non superiori de beneficio illo, & de illo sic vacante providere, numero 228. & seq.

Dicitur etiam renuntiationem tenere in praedictum renuntiantis, quoad hoc, ut superior possit eam priuare ob delictum suum, quia resignauit sine consensu superioris, ex cap. quod in dubis de renuntiatione, numero 30. Sed ille iex. id non probat, sed tantum renuntiantem in manibus laici, & ab eo de iure suscipientem, quod maius delictum est, eodem beneficio esse priuandum, n. 231.

Decisionibus Rota pro contraria sententia adductis, numero 221. & seq. respondetur numero 232. 233. & seq.

Licet renuntians sine superioris auctoritate non amittat ius, & proprietatem beneficii, amittit tamen possessionem, quae facilius amittitur, n. 235. circa quod remissum, n. 236. & ita videtur procedere decisio Rota relata, n. 237.

Etiā in renuntiatione tacita, ut quae fit per ademptionem secundi, requiritur licentia seu approbatio superioris, alias non vacat primum, secundum communem, n. 238. Contrarium tamen tenet gloss. & alij relati, numero 39.

Autor dicit, quod duplex est renunciatio tacita quaedam, quae sine verbis fit facto hominis, & in hac requiritur consensus superioris, sicut in expressa, & ita procedet communis, num. 240. Sufficit tamen consensus tacitus ipsius superioris in acceptando, num. 241. Alia renunciatio tacita est, quae a iure inducitur, & ipso iure fieri intelligitur, etiam parte contrarii protestante, ut quae fit per ademptionem secundi in coparabilibus, & in aliis casibus quae non est vera renunciatio, nu. 242. Et in hac contra communem non requiritur licentia seu approbatio superioris, & procedit sententia glossae, nu. 243. pro quo faciunt iura adducta a numero 244.

Supradicta non procedunt in renuntiatione literarum ad beneficia seu iuris ad rem, nam absque superioris aucto-